

RÖVID CIKLUS FELVÉTELI SZAKMAI TÉMAKÖRÖK

Angol nyelv és kultúra tanára

1. Linguistic differences between English and Hungarian in the areas of phonology, morphology, syntax
2. What can influence the success or failure of second language acquisition / foreign language learning?
3. American/British culture in English language learning: what and how to use in the classroom?
4. American/British literature in English language learning: what and how to use in the classroom?
5. American/British history in English language learning: what and how to use in the classroom?

Irodalom

Harmer, J. (2003): The Practice of English Language Teaching. Longman, London. Hudson, G. (2000): Essential Introductory Linguistics. Blackwell, London.

Mauk, D. Auckland, D. (2009): American Civilization. An Introduction. Routledge, London. O'Grady et al. (1993): Contemporary Linguistics. Second edition. St Martin's Press, New York. Rogers, P. (1992): An Outline of English Literature. Oxford University Press, Oxford.

Biológiatanár

1. Az élővilág rendszerezése. A rendszerezés alapelvei és irányai, helye a közoktatásban.
2. Molekuláris biológiai és genetikai alapfogalmak a közoktatásban. A sejt biokémiája, felépítése és működése.
3. Az önfenntartás, önszabályozás és önreprodukció összefüggései az élővilágban. Anövény- és állatvilág valamint az ember életműködései és azok strukturális alapjai. Alapfogalmak és összefüggések a közoktatás biológiai követelményrendszerében.
4. Az élővilág és környezet kapcsolata. A bioszféra jelene és jövője. Környezeti nevelés a közoktatásban.
5. Az evolúció törvényszerűségei, folyamatai. Követelmények a közoktatásban.

Irodalom

- Gál Béla [2015]: Biológia 10-11. Gimnáziumi tankönyv. Mozaik Kiadó, Szeged.
- Jámbor Gyuláné, Csókási Andrásné, Horváth Andrásné, Kissné Gera Ágnes [2014]: Biológia 7-8. Mozaik Kiadó, Szeged.
- Kropog Erzsébet [2016]: Biológia-egészségtan 7-8. Tankönyv. OFI, Budapest.
- Mándics Dezső – Molnár Katalin [2015]: Biológia-egészségtan tankönyv 10-11. OFI, Budapest. Mándics Dezső – Molnár Katalin [2016]: Biológia középiskolásoknak, érettségizőknek. 2. átdolgozott bővített kiadás. Tamarix Kiadó Kft, Budapest.

Etikatanár

1. Mutassa be az Igazságosság alapértékét!
2. Az irgalmas szamaritánus történelmének értelmezése
3. Az egyéni lelkiismeret és a hatalom közötti konfliktus
4. A szeretet, erényeink alfája és ómegája.
5. Mit jelent és miért fontos a környezettudatos életvitel?

Irodalom

André Compte-Sponville: Kis könyv a nagy erényekről, Osiris Kiadó, 2004,

77-109. Biblia, Lukács 10, 25-37.

Szophoklész: Antigoné

André Compte-Sponville: Kis könyv a nagy erényekről, Osiris Kiadó, 2004, 266-351.

Konrad Lorenz: A civilizált emberiség nyolc halálos bűne [egy szabadon választott fejezet]
Cartaphilus Kiadó, 2001.

Fizikatanár

1. Mechanika

Elmozdulás, pillanatnyi sebesség, pillanatnyi gyorsulás, egyenes vonalú mozgások, hajítások, közmozgás; Newton törvényei, lendület, rugalmas erő, nehézségi erő, tömegvonzás, Kepler-törvények, kényszererők; munka, mozgási energia, munkatétel, mechanikai energiamegmaradás; forgómozgás kinematikai leírása, forgatónyomaték, a forgómozgás alaptörvénye rögzített tengely körül forgó merev testre, tehetetlenségi nyomaték, perdület; deformálható testek: Hooke-törvény, hidrosztatikai nyomás, Arkhimédész törvénye, kontinuitási egyenlet, Bernoulli törvény; harmonikus rezgőmozgás leírása; mechanikai hullámok: hullámfüggvény, törés, visszaverődés, Huygens-elv, hullámjelenségek, állóhullámok, Doppler-jelenség.

2. Hőtan

A Celsius hőmérsékleti skála, a Kelvin-skála; energiaközlési módok: munkavégzés, melegítés, fajhő, halmazállapot-változások; Boyle-Mariotte-törvény, kinetikus gázmodell, állapotjelzők, Avogadro törvénye, ideális gázok állapotegyenlete, speciális folyamatok görbéi a p - V állapotsíkon; ideális gázok belsőenergiájának értelmezése a kinetikus gázmodell alapján, a hőtan első főtétele, ideális gázok speciális folyamatainak energetikai leírása; a hőtan második főtétele, hőerőgépek hatásfoka.

3. Elektrosztatika, egyenáram

Elektrosztatikai alapjelenségek, Columb-törvény, elektromos térerősség, elektromos fluxus, elektromos potenciál, feszültség, elektromos megosztás, csúcshatás; kapacitás, kondenzátor, kondenzátorok soros és párhuzamos kapcsolása, a kondenzátor energiája; egyenáram: áramerősség, Ohm-törvény, ellenállások soros és párhuzamos kapcsolása, mérőműszerek és elemek kapcsolása, elektromos munka és teljesítmény, csomóponti törvény, huroktörvény; Faraday I. törvénye.

4. Elektromágnesség

Mágneses alapjelenségek, mágneses indukcióvektor, mágneses fluxus; a Föld mágneses tere; mágneses tér hatása mozgó töltésre: Lorentz-erő, áramjárta egyenes vezetőre ható erő; az áram mágneses tere: áramjárta egyenes vezető és tekercs mágneses tere; mozgási és nyugalmi indukció: Lenz-törvény; váltakozó áram: feszültség, áramerősség, ohmikus, induktív és kapacitív ellenállás, feszültség és áramrezonancia, rezgőkör, antenna; egyen- és váltóáramú generátorok, motorok, transzformátorok; változó elektromos tér; elektromágneses

hullámok spektruma; hullámoptika: fényinterferencia, elhajlás, polarizáció.

5. Atom- és magfizika

Az elektron töltése és tömege: Millikan-kísérlet, katódsugrácső; Planck-feltevés: hőmérsékleti sugárzás, Wien-féle eltolódási törvény, kristályok mólhője, fényelektromos jelenség, vonalas színek, Compton-effektus; a részecskék hullámtermészete; atommodellek: Thomson-, Rutherford-, Bohr-modell; az atommag alkotóelemei, tömegdefektus, kötési energia, fajlagos kötési energia; az atommag héj- és cseppmodellje; radioaktív sugárzások, aktivitás, bomlási törvény; indukált maghasadás, láncreakció, atomerőmű, magfúzió.

Irodalom

Halász Tibor (2016): Fizika 9. Mozaik MS-2615U.

Jurisits József – Szűcs József (2016): Fizika 10. Mozaik MS-2619.

Halász Tibor - Jurisits József – Szűcs József (2016): Fizika 11. Mozaik MS-2623.

Halász Tibor - Jurisits József – Szűcs József (2015): Fizika 11-12., Tankönyv közép- ésemelt szintű érettségire készülőknél. Mozaik MS-2627.

Markovics Tibor – Tomcsányi Péter (2015): Fizika középiskolásoknak, érettségizőknek. Panem könyvek, Taramix, Budapest.

Francia nyelv és kultúra tanára

Nyelvészet

1. A francia nyelv helye a világ nyelvei között és az újlatin nyelvcsaládban
2. A francia mondat leírásának szempontjai (mondatrészek, szófajok)

Hozzá tartozó irodalom

Grammaire du français contemporain. Sous la direction de Jolán Kelemen. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1985.

Riegel, Martin – Pellat, Jean-Christophe – Rioul, René: Grammaire méthodique du français. PUF, Paris, 1994. [pp. 1–26.]

Irodalom

3. Egy szerző életművének és az adott korszaknak a bemutatása az alábbiak közül: Molière, Rousseau, Balzac, Camus.

Hozzá tartozó irodalom

Littérature française. Dirigée par Claude Pichois. Arthaud, Paris. 1970–1978.

Civilizáció

4. Beszéljen a mai Franciaország iskolarendszeréről vagy politikai intézményeiről, társadalmi mozgásairól!
5. Beszéljen a francia zenéről vagy festészetről, színházról, filmről!

Hozzá tartozó irodalom

Ádám Péter: Francia-magyar kulturális szótár. Corvina, Budapest, 2004.

Duby, G. – Mandraou, R.: Histoire de la civilisation française. A. Colin, Paris, 1981.

A felvételi elbeszélgetés francia nyelven történik. A megadott szakirodalmi művek nem kizárólagosak, azaz más források segítségével is fel lehet készülni

Földrajztanár

1. A kőzetburok földrajza

A föld belső szerkezete. Kőzetlemezek mozgásai, Hegységképződés kapcsolata a kőzetlemezek mozgásával. Vulkanizmus. A kőzetek csoportosítása kialakulásuk alapján.

2. A légkör és a vízburok földrajza

A légkör szerkezete. A légkör felmelegedése, üvegházhatás. Csapadékképződés. Szelek, szélrendszerek. Felszín alatti vízfolyások és jelentőségük. Folyóvíz felszínformáló tevékenysége. A tengervíz mozgásai. A tengerek gazdasági jelentősége. A légkörhöz és a vízhez kapcsolódó környezeti problémák.

3. Népesedési folyamatok a Földön és Magyarországon

A népességszám-változás összetevői. A Föld eltérő népességű területei. A népességnövekedés területi eltérései. Magyarország népességének változásai.

4. A településföldrajz alapjai

Települések típusai. Magyarország település-hálózatának jellemzői. Urbanizációs folyamatok a világban.

5. A világgazdaság nagy központjai

Az Európai Unió jelentősége, gazdasági szerepe a világgazdaságban. Az USA átalakuló gazdasága. Japán szerepe a gazdasági életben. A fejlődő országok gazdasági problémái.

Irodalom

Arday István – Sáriné Gál Erzsébet – Nagy Balázs: Földrajz tankönyv 9.
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (FI-50601090)

Jónás Ilona – Kovács Lászlóné – Szöllősy László – Vízvár Albertné: Földrajz 9. Kozmikus és természetföldrajzi környezetünk tankönyv. Mozaik Kiadó Kft. (MS-2621U).

Arday István – Kőszegi Margit - Sáriné Gál Erzsébet – Ütőné Visi Judit: Földrajz tankönyv 10.
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (FI-506011001)

Probáld Ferenc - Ütőné Visi Judit: Földrajz 10. Regionális földrajz. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (NT-17136/1).

Földrajzi atlasz középiskolásoknak. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (FI-506010903/1).

Gyógytestnevelő tanár

1. A gyógytestnevelés jelentősége az egészségfejlesztés folyamatában. A gyógytestnevelés helye az iskolai testnevelésben
2. Az oktatás folyamatának értelmezése, elemzése a gyógytestnevelésben, oktatási stratégiák, nevelési és oktatási módszerek sajátossága. A gyógytestnevelés alapfogalmai (egészség, prevenció, rehabilitáció).
3. A gyógytestnevelés feladata, jelenlegi helyzete az oktatás rendszerében. A gyógytestneveléstörvényi szabályozása.
4. A gyógytestnevelés-órai úszás jelentősége, helye, szerepe a mozgásszervi, belgyógyászati betegségek rehabilitációjában.
5. Az iskolai gyógytestnevelés órákon leggyakrabban előforduló tartó - mozgatórendszeri és belgyógyászati betegségek.

Irodalom

Gárdos Magda és Mónus András (1991): Gyógytestnevelés. TF, Budapest. 29-30.

Gyógytestnevelés törvényi szabályozás. Online:

<http://kig.hu/images/article/11998/Gygytesitrnyiszablyozs.pdf>

Hézsőné Böröcz Andrea, Hocza Ágnes, Katona Zsolt, Szablics Péter (2015): Gyógytestnevelés óvodapedagógusoknak, tanítóknak, testnevelőknek.

Online:

http://www.jgypk.hu/tamop15e/tananyag_html/gyogytesi/index.html

Hidvégi, P. és Müller, A. (2015): Gyógytestnevelés. Online:

<https://uni-eszterhazy.hu/api/media/file/5af4e556a0263b88620fcbc48188d6da51b7e10d>

Holland nyelv és kultúra tanára

1. A holland festészet

Wilhelm Von Bode: Rembrandt és a XVII. századi holland mesterek

2. Hollandia arany évszázada

Maarten Prak: Hollandia Arany évszázada

3. Németalföld története

J. A. Kossmann-Putto – E. H. Kossmann: Németalföld. Észak- és Dél- Németalföld története (<http://mek.oszk.hu/02600/02677/html/>)

4. A holland nyelv

O. Vandeputte – Gera J.: A németalföldi nyelv

(<http://mek.oszk.hu/02700/02748/02748.pdf>)

5. Holland nyelvű irodalom

Beszélgetés egy választott regény alapján. Lehetséges olvasmányok:

- Multatuli: Max Havelaar;
- Marga Minco: Keserű fű,
- Hella S. Haasse: Urug,
- Harry Mulisch: Merénylet,
- Annelies Verbeke: Aludj!;
- Elsschot: Sajt;
- Leon de Winter: Szerenád;
- Hugo Claus: Mendemondák;
- Jan Wolkers: A halál árnyékának völgye;
- Gerard Reve: Az esték.

Hon- és népismerettanár

1. Vallási néprajz (a népi vallásosság jellemzői, szakrális tér, szakrális építmények, vallás és etnikum)
2. Folklór
3. Népszokások (jeles napok, emberi élet fordulói, dramatikus népszokások)
4. Társadalomnéprajz és néprajzi csoportok, néprajzi tájak
5. Anyagi kultúra

Irodalom

Bartha Elek: Vallási terek szellemi öröksége. Bölcsész Konzorcium HEFOP Iroda. Debrecen, 2006. (<http://mek.oszk.hu/05100/05164/05164.pdf>)

Voigt Vilmos: A magyar folklór. Budapest: Osiris Kiadó, 1998. Dömötör Tekla (főszerk.): Magyar Néprajz VII. 9-329.

Balassa Iván – Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, Corvina Kiadó, 1979. 27-110. Balassa Iván

– Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, Corvina Kiadó, 1979. 111-399.

Informatikatanár

1. Informatikai alapfogalmak

A modern számítógép felépítése. A processzor felépítése és működése. Táruk. I/O rendszer. Perifériák. Jelátalakítás és kódolás. Operációs rendszerek, feladatai, komponensei és szolgáltatásai. A fájlrendszer. Adatvédelem, adatbiztonság, kártevők, vírusvédelem.

Kérdés: A felsorolt informatikai alapfogalmak jelentését hogyan tudná elmagyarázni, megvilágítani egy általános iskolásnak, egy középiskolásnak és egy felnőttnek?

2. Hálózatok, az Internet és szolgáltatásai

Hálózatok felépítése, hálózati eszközök. Hálózatok alapvető szolgáltatásai. Az Internet. Elektronikus levelező rendszerek. A böngésző programok navigációs eszközei. Keresés a weben, a találatok hitelessége és használhatósága. On-line adatbázisok. Az internet veszélyforrásai.

Kérdés: Magyarázza el az informatikai hálózatok felépítését, működését, az Internet és szolgáltatásait egy általános iskolásnak, egy középiskolásnak és egy felnőttnek!

3. Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentáció és grafika

Egy szövegszerkesztő, egy táblázatkezelő, egy rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációs program eszközei és ezek használata. A dokumentum egységei és formázásuk. A táblázat szerkezete, adatok a táblázatban. A prezentáció elkészítése és formázása. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása. Képek feldolgozása, formázása.

Kérdés: Mutassa be egy az iskolai életben felmerülő feladaton keresztül egy szövegszerkesztő, egy táblázatkezelő, egy rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációsprogram eszközeit és ezek használatát! Javasoljon tervet a munkához!

4. Adatbázis-kezelés

Alapfogalmak (adatbázis, adattábla, rekord, mező, elsődleges és idegen kulcs). Az adatbázis szerkezete és kialakítása (az adatbázis-kezelés alapműveletei, adattípusok, adatok módosítása, törlése, adattáblák közötti kapcsolatok). Lekérdezések, számítások végzése. Űrlapok és jelentések.

Kérdés: Mutassa be egy az iskolai életben felmerülő feladaton keresztül egy adatbázis

létrehozatalának és lekérdezésének egyes lépéseit! Magyarázza a munka során előkerülő, fent felsorolt fogalmak jelentéseit!

5. Algoritmizálás, a programozás eszközei

Az algoritmus fogalma. Elemi algoritmusok (összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések.) Egy programozási nyelv (típus és változó, I/O utasítások; alapvető programszerkezetek, eljárások, függvények, állománykezelés) és egy programfejlesztői környezet (kódolás, szerkesztés, tesztelés, nyomkövetés).

Kérdés: Soroljon fel néhány, a hétköznapi élettől vett feladatot, melyeket a fenti elemi algoritmusokkal oldana meg! Mutassa be, hogyan lehet megadni ezeket az algoritmusokat és milyen programozási eszközök szükségesek ezen algoritmusok implementálásához!

Irodalom

A felvételi vizsgára felkészülni az informatikai érettségi vizsgakövetelmények teljesítésére felkészítő bármelyik tankönyvből vagy a felvételi témákat tartalmazó szakkönyvekből lehet. Néhány, később is jól használható szakkönyvet felsorolunk. A szélesebb tematikát feldolgozó forrásokból elegendő a felvételi témákat érintő szakaszokat tanulmányozni.

Nyakóné Juhász Katalin – Terdik György – Biró Piroska – Kátai Zoltán: Bevezetés az informatikába. DE IK, 2011.

(http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0046_bevezetes_az_informatikaba/adat_ok.html)

Andrew S. Tanenbaum – David J. Wetherall: Számítógép-hálózatok. Panem Kiadó, 2013. Bártfai Barnabás: Office 2016. BBS-INFO Kiadó, 2016.

Jeffrey D. Ullmann – Jennifer Widom: Adatbázisrendszerek – Alapvetés. Panem Kiadó, 2009.

Gregorics Tibor – Heizlerné Bakonyi Viktória – Horváth Győző – Menyhárt László – Pap Gábor Sándorné – Papp-Varga Zsuzsanna – Szlávi Péter – Zsakó László: Programozási alapismeretek. ELTE IK, 2012.

(http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2010-0011_progalap/adatok.html)

Kémia tanár

1. Állítsa a következő anyagokat csökkenő savelősség szerint sorba: H_2S , HBr , HCl . Kezdje a legerősebb savval! Egy felmérés szerint a tanulók jelentős hányada a HCl -ot tartja a legerősebb savnak a három közül. Mi lehet ennek a magyarázata? Rajzolja fel az ammóniumion szerkezeti képletét, elemezze téralkatát és kötősszögét! Egy érettségi feladat során vita alakult ki a kémikusok között. Arra kérdésre ugyanis, hogy hány protont tartalmaz az ammóniumion, egyesek azt felelték, hogy 11-et, mások viszont azt, hogy csak 1-et. Kinek van igaza? Mi lehet a vita oka?
2. Hogyan változik a s- és p-mező atomjainak mérete a rendszámmal egy perióduson belül? Mi lehet annak a magyarázata, hogy sok tanuló szerint az atomméret nő a rendszámmal egy perióduson belül? Hasonlítsa össze a hidrogén-halogenidek forráspontját! A hidrogén- halogenidek tanítása során a tanár elmagyarázta, hogy a hidrogén-fluorid molekulái között erős hidrogénkötések alakulnak ki, ezért dimereket képeznek. Ezt bizonyítja, hogy gőzsűrűségükből kétszeres molekulatömeg adódik. Erre az egyik tanuló közbeszólt, hogy ha két molekula összekapcsolódik, akkor a dimernek nem csak a tömege, hanem a térfogata is kétszeresre nő, tehát a sűrűség változatlan marad. Értékelje a tanuló közbevetését! Milyen probléma állhat a tanuló megjegyzése hátterében?
3. Hasonlítsa össze a piridin és a pirimidin báziserősségét! Mi lehet annak a magyarázata, hogy a tanulók többsége szerint a pirimidin erősebb bázis, mint a piridin? Írjon példát csapadékképződéssel járó kémiai reakcióra! Egy tanuló, miután helyesen felírta a bárium-hidroxid és a kénsav között végbemenő közömbösítési reakció egyenletét, a folyamatban képződő vizet húzta alá mint csapadékot. Vajon miért?
4. Melyik a nehezebb? Az azonos térfogatú, hőmérsékletű és nyomású száraz levegő vagy nedves levegő? Több felmérés szerint a válaszadók többsége a nedves levegőt tartja nehezebbnek. Nevezzen meg legalább egy magyarázatot, amellyel értelmezni lehet ezt a hibás választ! Mi történik, ha nátriumot vízre dobunk? Számos tanuló arra a kérdésre, hogy a fémnátriumnak vagy a víznek nagyobb a sűrűsége, azt válaszolta, hogy a fémnátriumnak, mert az vasat is tartalmaz. Értékelje a választ!
5. Rajzolja fel, hogyan változik egy egyensúlyra vezető folyamatban a kiindulási anyagok és a termékek koncentrációja! Mi állhat annak a tipikusan hibás válasznak a

hátterében, mely szerint egyensúlyban a kiindulási anyagok és a termékek koncentrációja megegyezik egymással. Melyik redoxireakció a következő közül? (a) Magnézium oldódása sósavban. (b) Magnézium-oxid oldódása sósavban. (c) Magnézium-hidroxid oldódása sósavban. Vajon mi lehet az oka, hogy sokan a (b) és a (c) folyamatot tekintik redoxireakciónak?

Irodalom

Rózsahégyi Márta, Siposné Kedves Éva és Horváth Balázs: Kémia 11-12. Közép- és emeltszintű érettségire felkészülőknek. Mozaik Kiadó, Szeged.

Tóth Zoltán: Korszerű kémia tantárgy-pedagógia. Híd a pedagógia kutatás és a kémiaoktatás között. (Szaktanárnet-könyvek, 5.) Debrecen Egyetem Kiadó, Debrecen, 2015.13-42. oldal.

(http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktanarnet/kiadvanyok/korszeru_kemia_tantargypedagogia.pdf)

Tóth Zoltán: A tanulók kémiai gondolkodásának néhány jellemzője. Magyar Kémikusok Lapja, LXXI. évfolyam, 11. szám, 334-337. oldal.

(http://www.mkl.mke.org.hu/images/stories/downloads/2016/2016_11.pdf)

Magyartanár

Magyar irodalom

- 1. A populáris kultúra helye az irodalomoktatásban**
Irodalom: Arató László: A populáris regiszter az irodalomtanításban. In: Irodalomtanítás a harmadik évezredben. (szerk. Fűzfa Balázs). Budapest, 2006. 896–903.
- 2. A kortárs magyar irodalom tanításának lehetőségei**
Irodalom: Gondolatok a kortárs magyar irodalom tanításáról. In: Hézagpótlás: a kortársmagyar irodalom tanítása (szerk. Fenyő D. György). Budapest, 2010. 5–19.
- 3. A műfajelméleti és –történeti megközelítés mint az irodalomoktatás egy lehetséges aspektusa**
Irodalom: Imre László: A műfajtörténet esélyei a harmadik évezredben – iskolában és iskolán kívül. In: Irodalomtanítás a harmadik évezredben (szerk. Fűzfa Balázs). Budapest, 2006. 167–174.
- 4. A kötelező olvasmányok megválasztásának, befogadásának és élményszerű oktatásának problémái**
Irodalom: Fenyő D. György: Mi legyen a kötelező olvasmányok szövege? In: Mi az oka, hogy Magyarországon az irodalomtanítás modernsége lábra nem tud kapni? (szerk. Bodrogi Ferenc Máté – Finta Gábor). Szombathely, 2013. 66–75.
- 5. Médiumváltás és befogadás: irodalmi szöveg és mozgóképes adaptáció viszonyának kérdései**
Irodalom: Gelencsér Gábor: Huszárik Szinbádja. In: Irodalomtanítás a harmadik évezredben (szerk. Fűzfa Balázs). Budapest, 2006. 875–880.

Magyar nyelvészet

- 1. A kommunikáció és a nyelv; a kommunikáció működése és tényezői; verbális és nonverbális kommunikáció.**
Irodalom: Forgó Sándor: A kommunikációelmélet alapjai. Eger, 2011., válogatás.
- 2. A magyar nyelvtörténet korszakai.**
Irodalom: Benkő Loránd: A történeti nyelvtudomány alapjai. Budapest, 1988. 34–48., 63–77.
- 3. Nyelv és társadalom.**
Irodalom: Cseresnyési László: Nyelvek és stratégiák (avagy a nyelvantropológiája). Budapest, 2004. 25–60., 61–96.
- 4. A szöveg, stílus szóban és írásban – napjaink információs társadalmában.**
Irodalom és nyelvtan együtt tanítása? Vélemények tapasztalatok.
- 5. A nyelvtan tanításának általános problémái saját tapasztalat alapján.**

Matematikatanár

1. Gondolkodási módszerek

Adja meg egy-egy konkrét definíció, tétel pontos megfogalmazását, egy adott tétel megfordítását.

Ismertesse az alábbi bizonyítástípusokat és adjon rájuk egy-egy példát: direkt, indirectbizonyítás, skatulyaelv, teljes indukció.

Modellezzon és oldjon meg egy konkrét problémát gráfok segítségével.

2. Számelmélet, algebra

Mutasson be és vezessen le egy tízes számrendszerben érvényes, tetszőlegesen választott oszthatósági szabályt.

Adja meg az egyenlet, az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Egy-egy példán keresztül mutassa be a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány ésértékkészlet vizsgálata.

3. Függvények, az analízis elemei

Adja meg a függvény és függvénytani alapfogalmak (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet) pontos definícióit.

Jellemezzen néhány konkrét függvény értékkészlet, zérushely, monotonitás, szélsőérték, periodicitás, paritás, korlátosság, konvexitás szempontjából.

Adja meg a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módokat (utasítás, általános tag képlete, rekurzív definíció) egy-egy konkrét sorozatra vonatkozóan.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

Adja meg a síkidomok csoportosítását néhány különböző szempont szerint. Definiálja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival, majd terjessze ki a definíciókat tetszőleges forgásszögekre. Ismertesse kétegyenes, egyenes és kör illetve két kör kölcsönös helyzetének koordinátageometriai leírását.

5. Valószínűségszámítás, statisztika

Ismertesse a valószínűség klasszikus modelljét. Konkrét adatsoron keresztül mutassa be az alábbi statisztikai fogalmakat: osztályba sorolás, relatív gyakoriság, átlag, medián, módusz, terjedelem, szórás.

Irodalom

Bármely középiskolai matematika tankönyvsorozat, 9–12. évfolyam részére.

Német nyelv és kultúra tanára

1. Grundbegriffe der deutschen Grammatik
Literatur: Gerhard Helbig – Joachim Buscha: Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Langenscheidt, 2002.; Karin Hall – Barbara Scheiner: Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Deutsch als Fremdsprache. Huber Verlag, 2001.
2. Grundalgen der Kommunikationstheorie und Sprachwissenschaft
Literatur: Piroska Kocsány: Grundkurs Linguistik. W.Fink, 2010, Kapitel 1,2,3,4,8,15.
3. Literatur im 20. und 21. Jahrhundert (anhand eines freiwählbaren literarischen Werkes) Literatur: Jeßing, Benedikt: Neuere deutsche Literaturgeschichte. Eine Einführung.
4. Was kennzeichnet den deutschsprachigen Literaturbetrieb unserer Zeit?
Literatur: Richter, Steffen: Literaturbetrieb. Eine Einführung. Texte - Märkte - Medien. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft 2011. (vor allem Kapitel I, II, IV und VI) Plachta, Bodo: Literaturbetrieb. Paderborn: Fink 2008.
5. Wie lässt sich der Fremdsprachenunterricht im 21. Jahrhundert planen? Literatur: Ende Karin Karin / Grotjahn, Rüdiger / Kleppin, Karin / Mohr, Imke (2013): Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung [= Deutsch lehren lernen 6]. München: Klett-Langenscheidt.
6. Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? Literatur: Sandra Ballweg/Sandra Drumm/Britta Hufeisen/ Johanna Klippel/ Lina Pilypaityté: DLL, Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? 2022 Klett Verlag

Olasz nyelv és kultúra tanára

1. Quali elementi influenzano l'acquisizione dell'italiano come lingua straniera o seconda?
2. Le varietà dell'italiano e il loro utilizzo nella classe di lingua straniera.
3. L'uso della storia negli insegnamenti di lingua e cultura italiana.
4. L'uso della letteratura negli insegnamenti di lingua e cultura italiana.
5. Differenze tipologiche tra italiano e ungherese e problemi di interferenza nell'insegnamento della lingua straniera

Bibliografia (almeno due di questi)

Balboni, E. Piero, Tecniche didattiche per l'educazione linguistica, Torino, UTET, 2003.
Diadori, Pierangela (a cura di), Insegnare italiano a stranieri, Firenze, Le Monnier, 2011.

Diadori, Pierangela – Palermo, Massimo, Manuale di didattica dell'italiano L2, Perugia, Guerra Edizioni, 2009.

Nyitrai Tamás, Olasztanárok kézikönyve, Budapest, Ponte Alapítvány, 2002.

Vedovelli, Massimo, Guida all'italiano per stranieri. Dal Quadro comune europeo per le lingue alla Sfida salutare, Roma, Carocci, 2010.

Orosz nyelv és kultúra tanára

1. Oroszország XX. századi történelmének főbb eseményei
2. Mutassa be Moszkva vagy Szentpétervár főbb nevezetességeit!
3. Beszéljen kedvenc orosz regényéről! Helyezze el az orosz irodalomban!
4. Az orosz nyelv helye a világ nyelvei között, illetve az indoeurópai nyelvcsaládban.
5. Melyek az orosz és magyar nyelv nyelvtana közötti legjelentősebb különbségek?

Irodalom

Ferenczi Gyula 2002: Orosz nyelvtan és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Hetényi Zsuzsa (szerk.) 2002: Az orosz irodalom története 1941-től napjainkig. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Zöldhelyi Zsuzsa (szerk.) 1997: Az orosz irodalom története a kezdetektől 1940-ig. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Орлов, А. С. – Георгиев, В. А. – Георгиева, Н. Г. – Сивохина, Т. А. 2006: История России. Проспект, Москва.

Pedagógia

1. **A XXI. században változások tapasztalhatók a családi szocializációs folyamatokban. Ennek következtében milyen új feladati adódnak az iskoláknak?**

Irodalom: Nikitscher Péter: A pedagógusok szerepe és lehetőségei az iskolaiszocializáció folyamatában. In: Nikitscher Péter (szerk.) (2015): Az iskola szocializációsszerepe és lehetőségei OFI., Bp. 56–80.

Online: http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/1505762_az_iskola_szocializacios_szerepe_es_lehetosegei_beliv.pdf

2. **Jellemezze a napjainkban működő alternatív pedagógiai programok alapján működő iskolák nevelési/pedagógiai tevékenységrendszerét, a programok értékfelfogását!**

Irodalom: Brezsnay László (2004): Alternatívák és alternatívák. Új Pedagógiai Szemle, június, 28–33.

Imre Anna (2004): Az alapítványi iskolák jellemzői a statisztikai adatok tükrében. Educatio/1, 11–26. Online: www.hier.iif.hu/hu/letoltes.php?fid=tartalomsor/928

3. **Megítélése szerint a megváltozott, átalakuló tanulási környezet hogyan érinti a tanár professzionális szerepét, a tanulók-tanárok viszonyát?**

Irodalom: Komenczi Bertalan (2008): Elektronikus tanulási környezet. Gondolat Kiadó, Budapest, 69–77.

Online: www.tankonyvtar.hu/...elektronikus_tanulasi_kornyezetek...pdf/03_elektronikus_tan

4. **Milyen háttér okai lehetnek az iskolai erőszakos cselekedeteknek? Mit tehet, mit tegyen az iskola?**

Irodalom: Kalmár Margit – Nagy Éva: Resztoratív technikák egy iskola életében.

Online: http://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_143-157.pdf

5. **Véleménye szerint milyen összefüggések mutathatók ki a tanulók iskolai sikeressége és az oktatás minősége között?**

Irodalom: Kertesi Gábor: Oktatási reformterv tanulási problémákkal küszködő, hátrányos családi háttérű gyermekek megsegítésére az alapfokú oktatásban.

Online: <http://econ.core.hu/kiadvany/szirak/7.pdf>

DEBRECENI EGYETEM

TANÁRKÉPZÉSI KÖZPONT

✉ 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
4002 Debrecen, Pf. 400.
☎ +3652512900/22087/63073/22140
✉ tanarkepzes@unideb.hu

Radó Péter: A Nemzeti Együttműködés Közoktatási Rendszere és a PISA mérések.

Online: <http://beszelo.c3.hu/onlinecikk/a-nemzeti-egyuttmukodes-kozoktatasi->

[rendszer-](#)

[es-apisa-meresek](#)

Természetismeret-környezettan (természettudományi gyakorlatok) tanár

1. Az anyag és energia különböző megjelenési formái. Élő és élettelen rendszerek.
2. A tér és idő tanításának problémái az általános iskolai természetismeret oktatásában.
3. A biogén környezeti tényezők az élő és élettelen világ kölcsönhatásában és az oktatásának problémái.
4. Ökoszisztémák biológiai, fizikai és kémiai jellemzői, azok összefüggései, tanításuk a természetismeret tantárgyban.
5. Az élővilág és környezet kapcsolata. A bioszféra jelene és jövője. Környezeti nevelés a közoktatásban.

Irodalom

Kropog Erzsébet-Láng György-Mándics Dezső-Molnár Katalin-Ütőné Visi Judit (2014): Természetismeret 5. Tankönyv, OFI, Budapest.

Kropog Erzsébet-Láng György-Mándics Dezső-Molnár Katalin-Ütőné Visi Judit (2014): Természetismeret 6. Tankönyv, OFI, Budapest.

Jámbor Gyuláné-Kissné-Gera Ágnes (2014): Természetismeret 5. Tankönyv, Mozaik Kiadó, Szeged.

Jámbor Gyuláné-Kissné-Gera Ágnes (2014): Természetismeret 6. Tankönyv, Mozaik Kiadó, Szeged.

Testnevelőtanár

1. Az iskolai testnevelés biológiai alapjai (biológiai, naptári életkor fogalmai, a testalkat szomatotípus kategóriák, a testösszetétel változásának módszerei) általános iskola alsó tagozatos tanulóknál
2. Gyermekek-sportélettani alapismeretek (aerob kapacitás, aerob teljesítmény, anaerob teljesítmény, aerob és anaerob teljesítmény mérésének lehetőségei) általános iskola alsó tagozatos tanulóknál
3. A mozgásfejlődés jellemzői, alapvető mozgásformák és képességek fejlődése általános iskola alsó tagozatos tanulóknál
4. Az iskolai testnevelés, a mozgásos cselekvéstanulás pedagógiai-pszichológiai hatásai (személyiségfejlődés, akarati tulajdonságok) általános iskola alsó tagozatos tanulóknál
5. A mozgásos játék helye és szerepe a gyermek életében. Játékteóriák. A játék szerepe a nevelési feladatok megvalósításában, jelentősége a személyiség fejlesztésében.

Irodalom

Balogh és mtsai (2015): Bevezetés a sportdiagnosztikába, TÁMOP-4.1. 2.E15/1/Konv-2015- 0001 program keretében készült Sporttudományi Tananyag, Campus Kiadó, Debrecen. (digitális tananyag)

Király – Szakály (2011): Mozgásfejlődés és a motorikus képességek fejlesztése gyermekkorban. Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Eszterházy Károly Főiskola, Dialóg Campus Kiadó – Nordex Kft.

Mészáros János (1990): A gyermeksport biológiai alapjai, Sport, Budapest, ISBN: 963-253- 044-6

Nagykálldi Csaba (1998): A sport és testnevelés pszichológiai alapjai. Computer Arts, Budapest.

Pucsek József Márton (2009): Edzéselmélet-Sportismeretek III. p. 40. (letölthető tananyag)

Történelemtanár

1. A történelem tanulásának és tanításának sajátosságai

- F. Dárdai Ágnes: A történelmi tanulás sajátosságai. In. Uő: *Történelmi megismerés – történelmi gondolkodás*, I. Bp., ELTE BTK, 2006. Online: <https://lib.pte.hu/sites/docs/polc/documents/F-Dardai-Agnes-Tortenelmi-megismeres-tortenelmi-gondolkodas-i-ii-ELTE-BTK-Pecs-2006/html/index.html>
- F. Dárdai Ágnes: A történelem tanításának és tanulásának módszerei és stratégiái. In. Uő: *Történelmi megismerés – történelmi gondolkodás*, I. Bp., ELTE BTK, 2006. Online: <https://lib.pte.hu/sites/docs/polc/documents/F-Dardai-Agnes-Tortenelmi-megismeres-tortenelmi-gondolkodas-i-ii-ELTE-BTK-Pecs-2006/html/index.html>

2. A történelemtanítás/tanulás funkciója

- Chapman, Arthur: Mi a történelemtanítás célja? Nehézségek és lehetőségek. *Történelemtanítás, Új folyam*, 2021. 3. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2021/09/12_02_05_Chapman.pdf
- Dahn, Thomas C.: A korszerű történelemtanítás feladatai, nehézségei és kihívásai. *Történelemtanítás, Új folyam*, 2017. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2017/10/08_01_04_Dahn.pdf
- Tomka Béla: Miért tanulmányozzuk a történelmet? Bevallott és rejtett célok. *Történelemtanítás, Új folyam*, 2018. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2020/09/09_01_02_Tomka_v.pdf

3. Történelemtanítás és történettudomány

- Gyáni Gábor: A történetírás és a történelemtanítás konfliktusa. *Iskolakultúra*, 2015. 7-8. sz. 62–67. Online: <http://real.mtak.hu/34824/1/08.pdf>
- Kaposi József: *Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2020. 7–40. Online: http://kaposijozsef.hu/wp-content/uploads/2020/08/Kozelitesek_kotet_egyben_internetre-PDF-1.pdf
- Kojanitz László: A történelmi gondolkodás fejlesztése. *Iskolakultúra*, 2013. 2. sz. 28–47. Online: <http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/21365/21155>

4. A periodizáció szerepe a modern történelemtanításban

- Gyáni Gábor: *A történelmi tudás.* Osiris Kiadó, Budapest, 2020. 232–244.
- Ormos Mária: *A történelem és a történettudományok.* Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. 118–126.

5. A forráshasználat a modern történelemtanításban

- Gyertyánfy András: Az elbeszéléstől a forrásokig, a forrásoktól az elbeszélésig. A történelemtanítás súlypontjának változásai. *Történelemtanítás, Új folyam*, 2018. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2018/08/09_01_03_Gyertyanfy.pdf
- Kőfalvi Tamás – Makk Ferenc: *Forrástani ismeretek történelemből. Segédkönyv a történelem forrásközpontú tanításához.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007.